

ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ  
ΠΜΣ «ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ»



ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ  
2019-2020

Εικόνα εξωφύλλου: “**Δήλος**”  
Εγγονόπουλος Νίκος (1937), Εθνική Πινακοθήκη – ΔΔ.2

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΜΣ) «Γλωσσολογία» έχει ως αντικείμενο την εκπαίδευση μεταπτυχιακών φοιτητών και φοιτητριών στην επιστήμη της γλωσσολογίας και τις εφαρμογές της. Το ΠΜΣ στοχεύει να αξιοποιήσει το προπτυχιακό υπόβαθρο που προσφέρει το Τμήμα Φιλολογίας για να διευρύνει και να εμβαθύνει την οπτική των φοιτητών και φοιτητριών στα ζητήματα που απασχολούν τη σύγχρονη μελέτη της γλώσσας ως σύστημα, ποικιλία και κείμενο, δημιουργώντας έτσι επιστήμονες γλωσσολόγους και επαγγελματίες στον χώρο της εκπαίδευσης και σε ένα ευρύ φάσμα επαγγελματικών πεδίων που εκτείνεται από την ηλεκτρονική λεξικογραφία έως τις διαταραχές του λόγου.

Ο Τομέας Γλωσσολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι ο πρώτος στην Ελλάδα που προσέφερε Κατεύθυνση Γλωσσολογίας σε φοιτητές και φοιτήτριες Φιλολογίας, αλλά και ένας από τους πρώτους που ανέπτυξε μεταπτυχιακό πρόγραμμα στην «Θεωρητική και Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία» στη χώρα μας. Συνέχεια του επιτυχημένου εκείνου προγράμματος, στο οποίο έχουν φοιτήσει φοιτητές και φοιτήτριες πουν πλέον ανήκουν στο ακαδημαϊκό προσωπικό ελληνικών και ξένων Πανεπιστημίων ή αποτελούν στελέχη της εκπαίδευσης ή επαγγελματίες σε συναφείς χώρους, είναι το ΠΜΣ «Γλωσσολογία», που ιδρύθηκε το 2019.

Το ΠΜΣ διοικείται από την Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ), που έχει την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας, της συνεχούς αξιολόγησης και της συνολικής αποτίμησης του ΠΜΣ μετά το πέρας της λειτουργίας του. Το πρόγραμμα σπουδών εξελίσσεται ανάλογα και προσαρμόζεται στις εμπειρίες των διδασκόντων/ουσών και διδασκομένων.

Ο παρών Οδηγός Σπουδών του ΠΜΣ παρέχει πληροφορίες σχετικά με την επιστημονική φυσιογνωμία, το περιεχόμενο των σπουδών και τον τρόπο λειτουργίας του ΠΜΣ κατά το έτος 2019-2020. Ελπίζουμε να βρείτε χρήσιμες τις πληροφορίες που περιέχονται σε αυτόν και να μπορέσετε να τις αξιοποιήσετε στις σπουδές σας.

Η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ "ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ"

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ (ΣΕ)	
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΕ	Διονύσης Γούτσος, Καθηγητής
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΠΡΟΕΔΡΟΣ	Σταματία Κουτσουλέλου-Μίχου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
ΜΕΛΗ ΣΕ	Σπυριδούλα Βαρλοκώστα, Καθηγήτρια Σπυριδούλα Μπέλλα, Καθηγήτρια Νικόλαος Παντελίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	
Γραμματεία ΠΜΣ Τομέας Γλωσσολογίας	Μαρία Δημοπούλου Φιλοσοφική Σχολή Γραφείο 608 Τηλ.: 210-7277836 E-mail: mardim@phil.uoa.gr
Γραμματεία ΠΜΣ Τμήμα Φιλολογίας	Παναγιώτα Μποϊντά Φιλοσοφική Σχολή Γραφείο 305 Τηλ.: 210-7277386 E-mail: ppointa@phil.uoa.gr

## **Ίδρυση**

Το ΠΜΣ «Γλωσσολογία» ιδρύθηκε κατόπιν δημοσίευσης της 1164/14-2-2019 Απόφασης Πανεπιστημιακής Συγκλήτου ΕΚΠΑ περί έγκρισης Κανονισμού του, με ΦΕΚ Ίδρυσης 699 Β' και ΦΕΚ (Τροποποιημένου) Κανονισμού 3131 Β' 2019, σύμφωνα με τους Νόμους 4009/11 (ΦΕΚ Α' 195), 4485/17 (ΦΕΚ Α' 114) και 4547/18 (ΦΕΚ Α' 102).

## **Φοίτηση στο ΠΜΣ**

Το ΠΜΣ απευθύνεται σε φοιτητές/τριες πτυχιούχους όλων των Τμημάτων ΑΕΙ και ΑΤΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής που ενδιαφέρονται για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακή εκπαίδευση στο επιστημονικό πεδίο της Γλωσσολογίας. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας. Τα μαθήματα που προσφέρονται διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται στα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Κάθε φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα να ζητήσει με γραπτή αίτηση αναστολή παρακολούθησης των μαθημάτων ή εκπόνησης της Διπλωματικής Εργασίας. Η αναστολή χορηγείται με απόφαση της ΣΕ μόνο στις παρακάτω περιπτώσεις: α) αποδεδειγμένα σοβαρά προβλήματα υγείας, β) εγκυμοσύνη, και γ) στράτευση. Για όλες τις περιπτώσεις που σχετίζονται με αναστολή φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες δικαιούνται να διατηρήσουν τη θέση μόνο για μία ακαδημαϊκή χρονιά. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να καταθέσουν στη Γραμματεία του ΠΜΣ έγγραφη αίτηση αναστολής φοίτησης που θα συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η ΣΕ εξετάζει τις αιτήσεις και εισηγείται σχετικά στη Συνέλευση, η οποία αποφασίζει κατά περίπτωση. Τα εξάμηνα αναστολής της φοίτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Τα μαθήματα του ΠΜΣ αντιστοιχούν σε εξήντα (90) πιστωτικές μονάδες (10 πιστωτικές μονάδες το καθένα) και η Διπλωματική Εργασία σε τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες υποχρεούνται να παρακολουθούν τα μαθήματα και να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις εξετάσεις ή/και στις εργασίες που προβλέπονται στο πλαίσιο κάθε μαθήματος. Υποχρεούνται επίσης να εκπονήσουν Διπλωματική Εργασία κατά το τέταρτο εξάμηνο των σπουδών.

## **Χρηματοδότηση ΠΜΣ**

Το κόστος λειτουργίας του ΠΜΣ καλύπτεται από τον προϋπολογισμό του ΑΕΙ, τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα, πόρους από ερευνητικά προγράμματα, πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών, μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του ΑΕΙ και κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

## **Υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος**

Για τις ανάγκες των φοιτηών/τριών, ο Τομέας Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας έχει απαραίτητες υποδομές, μεταξύ των οποίων εργαστήριο Φωνητικής

και Υπολογιστικής Γλωσσολογίας και εργαστήριο Ψυχογλωσσολογίας. Επιπλέον διατίθεται αίθουσα με διαδραστικό πίνακα ειδικά προορισμένη για τις ανάγκες του μεταπτυχιακού προγράμματος.

### **Βιβλιοθήκη (κεντρική)**

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες του ΠΜΣ μπορούν να δανείζονται βιβλία σύμφωνα με τις οδηγίες δανεισμού κατά την περίοδο της μεταφοράς της διαρκώς εμπλουτιζόμενης Βιβλιοθήκης του Τμήματος (35.000 καταγραμμένοι τόμοι) και να συμβουλεύονται επιστημονικά περιοδικά (καταγραμμένοι 250 τίτλοι περιοδικών και 42 συνδρομές) αφού πρώτα συμπληρώσουν το ειδικό έντυπο δανεισμού. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλούμε συμβουλευτείτε: <http://www.lib.uoa.gr/>

### **Συνέδρια και ημερίδες**

Το Τμήμα οργανώνει ποικίλες εκδηλώσεις, όπως διεθνή συνέδρια, ημερίδες, διαλέξεις από σημαντικούς/ες Έλληνες/ίδες ή αλλοδαπούς/ές επιστήμονες, καλλιτέχνες και δημιουργούς. Οι μεταπτυχιακοί /ές φοιτητές/τριες συμμετέχουν σε αυτές τις εκδηλώσεις δωρεάν. Παράλληλα, παροτρύνονται να παρακολουθούν τις επιστημονικές δραστηριότητες και εξελίξεις στον ελληνικό και διεθνή χώρο και να μετέχουν σε συνέδρια και εκδηλώσεις.

Ειδικότερα ο Τομέας Γλωσσολογίας διοργανώνει μία φορά την εβδομάδα ερευνητικά σεμινάρια για τους προπτυχιακούς και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, τα οποία φιλοξενούνται στο Εργαστήριο Φωνητικής & Υπολογιστικής Γλωσσολογίας, Φιλοσοφική Σχολή (αίθουσα 622). Το πρόγραμμα των ερευνητικών σεμιναρίων ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Τομέα: <http://www.phil.uoa.gr/tomeis/tomeas-glwssologias/ereynhtika-seminaria-tomeas-glwssologias.html>

### **Παροχές σε φοιτητές/τριες του ΠΜΣ**

#### **Σύμβουλος Σπουδών**

Για κάθε φοιτητή/τρια του ΠΜΣ, η ΣΕ ορίζει ως Σύμβουλο Σπουδών ένα μέλος ΔΕΠ που επιλέγεται ανάμεσα στους/στις διδάσκοντες/ουσες σε αυτό. Ο/Η φοιτητής/τρια απευθύνεται στον/στην σύμβουλό του/της για να συζητήσει τυχόν προβλήματα που αντιμετωπίζει κατά τη διάρκεια της φοίτησής του/της, και για να τον/την συμβουλευτεί για τις ακαδημαϊκές δραστηριότητες που επιθυμεί να αναπτύξει.

#### **Χώρος (συν)εργασίας και χρήσης του διαδικτύου**

Όλοι/ες οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ μπορούν να χρησιμοποιούν τους Η/Υ που υπάρχουν στα Εργαστήρια των Τμημάτων και στη Βιβλιοθήκη, καθώς και την καλωδιακή σύνδεση με το διαδίκτυο στους συγκεκριμένους χώρους, για την έρευνά τους και γενικότερα για να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις των προγραμμάτων του ΠΜΣ.

#### **Ηλεκτρονική Τάξη (e-class)**

Οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ έχουν πρόσβαση στην πλατφόρμα e-class στην οποία οι διδάσκοντες/ουσες του ΠΜΣ αναρτούν εκπαιδευτικό υλικό.

#### **Ηλεκτρονική διεύθυνση**

Δίνεται ηλεκτρονική διεύθυνση σε όλους/ες τους/τις μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες από το Υπολογιστικό Κέντρο του ΕΚΠΑ. Για τη διαδικασία

εξασφάλισης e-mail μπορούν να απευθυνθούν στη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας (Κυψέλη 305).

<b>Άλλες Παροχές</b>		
Χορήγηση υποτροφιών	ΝΑΙ	Βλ. Διεύθυνση Κληροδοτημάτων πιο κάτω
Φοιτητική ταυτότητα	ΝΑΙ	Δεν προβλέπεται από σχετική διάταξη αλλά χορηγείται κατά πάγια τακτική.
Φοιτητικό εισιτήριο	ΝΑΙ	Σύμφωνα με τις σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις και την απόφαση της Συγκλήτου παρέχεται για το χρονικό διάστημα που έχει ορισθεί ως ελάχιστη διάρκεια σπουδών προσαυξημένο κατά 2 χρόνια.
Βιβλιάριο περίθαλψης	ΝΑΙ	Ισχύουν τα ίδια που ισχύουν για το φοιτητικό εισιτήριο.
Σίτιση	ΝΑΙ	Ισχύουν τα ίδια που ισχύουν για το φοιτητικό εισιτήριο.
Συγγράμματα	ΟΧΙ	Δεν προβλέπεται από σχετική διάταξη η χορήγηση δωρεάν συγγραμμάτων.
Συμμετοχή σε οργανα	ΝΑΙ	Σύμφωνα με τους σχετικούς νόμους προβλέπεται συμμετοχή στη Συνέλευση του Τμήματος

<b>Χρήσιμες διευθύνσεις και τηλέφωνα</b>	
ΔΟΑΤΑΠ	Αγίου Κωνσταντίνου 54, Αθήνα Τηλ. 210-5281000 <a href="http://www.doatap.gr">www.doatap.gr</a>
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ	Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι Τηλ: 210 344 2000 <a href="http://www.yrep.gr">www.yrep.gr</a>
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ Πληροφορίες για υποτροφίες, μεταπτυχιακές σπουδές, ευρωπαϊκά προγράμματα, εκδρομές νέων κ.λπ.	Αχαρνών 417, 11143 Αθήνα Τηλ: 210-2599300 <a href="http://www.neagenia.gr">www.neagenia.gr</a>
ΙΚΥ (Ιδρυμα Κρατικών Υποτροφιών) Πληροφορίες για κρατικές υποτροφίες εσωτερικού και εξωτερικού.	Εθνικής Αντιστάσεως 41, 14234 Νέα Ιωνία, Αθήνα Τηλ: 210-3726300 <a href="http://www.iky.gr">www.iky.gr</a>
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών και Έρευνας	Πολαιών Πατρών Γερμανού 7, 10561 Αθήνα (7ος όροφος) Τηλ. 3689919
Διεύθυνση Κληροδοτημάτων Το Τμήμα Υποτροφιών και Βραβείων παρέχει πληροφορίες για τις υποτροφίες εσωτερικού και εξωτερικού που χορηγούνται από κληροδοτήματα του ΕΚΠΑ.	Χρ. Λαδά 6, 6ος όροφος Τηλ: 210-3689131/4

## **1. Πρόγραμμα Σπουδών**

Σκοπός του ΠΜΣ «Γλωσσολογία» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της Γλωσσολογίας και η κατάρτιση επιστημόνων που θα ενισχύσουν τη διεθνή παρουσία του Πανεπιστημίου με την προώθηση της έρευνας και τη διάχυσή της μέσω της συμμετοχής σε διεθνή συνέδρια και μέσω δημοσιεύσεων σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Πιο συγκεκριμένα, επιδιώκεται η παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, η ανάπτυξη τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών και εν γένει ερευνητικών αποτελεσμάτων στο γνωστικό πεδίο της Γλωσσολογίας. Οι φοιτητές/φοιτήτριες εξοικειώνονται με σύγχρονες ερευνητικές μεθόδους μέσα από τη συμμετοχή τους σε καθοδηγούμενες ομάδες εργασίας σε ερευνητικά σεμινάρια και ημερίδες και συνέδρια συναφή προς την επιστήμη της Γλωσσολογίας. Απώτερος στόχος του προτεινόμενου ΠΜΣ είναι η κατάρτιση επιστημόνων με τις απαιτούμενες δεξιότητες για επιτυχή σταδιοδρομία στη εκπαίδευση αλλά και στον ευρύτερο ιδιωτικό, δημόσιο και ακαδημαϊκό τομέα.

## **2. Τρόπος εισαγωγής**

Η επιλογή των φοιτητών/φοιτητριών γίνεται σύμφωνα με το νόμο 4485/2017 και τις προβλέψεις του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών.

### **A) Προκηρύξεις - Προϋποθέσεις και δικαιολογητικά εισαγωγής**

Κάθε Μάρτιο, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος Φιλολογίας του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών στο ΠΜΣ στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Οι ενδιαφερόμενοι/ες υποβάλλουν στη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας τα εξής:

- 1) Αίτηση Συμμετοχής
- 2) Βιογραφικό σημείωμα
- 3) Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
- 4) Πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας
- 5) Πιστοποιητικό γνώσης της Αγγλικής γλώσσας επιπέδου τουλάχιστον Γ1
- 6) Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
- 7) Αντίγραφα επιπλέον πτυχίων ή πιστοποιητικών, εάν υπάρχουν
- 8) Αντίτυπα δημοσιεύσεων, εάν υπάρχουν
- 9) Αποδεικτικά συναφούς επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
- 10) Βεβαίωση Ελληνομάθειας του Διδασκαλείου Νέας Ελληνικής ως Ξένης Γλώσσας του ΕΚΠΑ ή Πιστοποιητικό Επάρκειας Ελληνομάθειας επιπέδου τουλάχιστον Β2 του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (μόνο για αλλοδαπούς/ές υποψηφίους)
- 11) Πιστοποιητικό αντιστοιχίας και ισοτιμίας από τον ΔΟΑΤΑΠ, εάν το κατέχουν, ή έναρξη διαδικασίας έκδοσης του πιστοποιητικού, σύμφωνα με το άρθρο 34, § 7 του ν. 4485/17 (μόνο για αποφοίτους ιδρυμάτων της αλλοδαπής).

### **B) Γραπτή εξέταση και προφορική συνέντευξη**

Η γραπτή εξέταση και η προφορική συνέντευξη διενεργούνται στο κτήριο της Φιλοσοφικής Σχολής την ημερομηνία που ανακοινώνει η Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<http://www.phil.uoa.gr/metaptyxiakes>).

<spoydes/programma-metaptyxiakon-spoydon-toy-tmimatos-filologias-glwssologia.html>) και στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ. Πληροφορίες για τη δομή και διάρκεια των γραπτών και προφορικών παρέχονται στον παρόντα Οδηγό Σπουδών.

Στη γραπτή εξέταση καλούνται όσοι/όσες, σύμφωνα με τα δικαιολογητικά που έχουν καταθέσει, ανήκουν στις κατηγορίες υποψηφίων που προβλέπονται στο άρθρο 3 του Κανονισμού.

Οι υποψήφιοι/υποψήφιες εξετάζονται σε τρία (3) μαθήματα, τα οποία αποφασίζονται κάθε έτος από την ΣΕ πριν από την προκήρυξη του προγράμματος. Τα γραπτά αξιολογούνται και βαθμολογούνται από δύο (2) διδάσκοντες/διδάσκουσες του ΠΜΣ με συναφές γνωστικό αντικείμενο ανά μάθημα, οι οποίοι ορίζονται με απόφαση της ΣΕ, με κλίμακα από το ένα (1) έως το δέκα (10), και βάση επιτυχίας το έξι (6). Η ΣΕ σε συνεδρίασή της αθροίζει τις βαθμολογίες κάθε γραπτού και υπολογίζει τον μέσο όρο ή το παραπέμπει για αναβαθμολόγηση σε τρίτο διδάσκοντα με συναφές γνωστικό αντικείμενο σε περίπτωση που η βαθμολόγηση των δύο εξεταστών παρουσιάζει απόκλιση άνω των τριών (3) μονάδων. Στην περίπτωση αυτή ως μέσος όρος λαμβάνεται ο βαθμός του αναβαθμολογητή. Στη συνέχεια η ΣΕ αποκαλύπτει τα ονόματα των υποψηφίων, υπολογίζει τον γενικό βαθμό κάθε υποψήφιου (τον μέσο όρο επίδοσης στα 4 μαθήματα) και συντάσσει την κατάσταση βαθμολογίας των εξετασθέντων και τον ειδικό κατάλογο των επιτυχόντων.

Επιτυχόντες στη γραπτή εξέταση θεωρούνται όσοι έχουν λάβει αθροιστικά τουλάχιστον τη βάση επιτυχίας (6) και επιπλέον δεν έχουν λάβει βαθμό μικρότερο του 6 σε περισσότερα του ενός μαθήματα.

Οι επιτυχόντες/επιτυχούσες στις γραπτές εξετάσεις προσέρχονται σε προφορική συνέντευξη ενώπιον της ΣΕ. Η συνέντευξη βαθμολογείται από όλα τα παρόντα μέλη της ΣΕ (σε κλίμακα 0-10, άριστα = 10) και υπολογίζεται κατόπιν για κάθε υποψήφιο ο μέσος όρος των βαθμών (βάση επιτυχίας = 6).

### γ) Κριτήρια επιλογής υποψηφίων

Οι φάκελοι υποψηφιότητας αποτιμώνται βάσει των εξής κριτηρίων:

- 1) Βαθμός πτυχίου
- 2) Μέσος όρος βαθμολογίας γνωστικών αντικειμένων ειδίκευσης γλωσσολογίας στον προπτυχιακό κύκλο σπουδών. Οι υποψήφιοι οι οποίοι δεν έχουν διδαχθεί γνωστικά αντικείμενα ειδίκευσης στον προπτυχιακό κύκλο των σπουδών τους βαθμολογούνται με 0% στο αντίστοιχο κριτήριο. Οι λοιποί βαθμολογούνται στο συγκεκριμένο κριτήριο ανάλογα με τον αριθμό των γνωστικών αντικειμένων ειδίκευσης που διδάχτηκαν στον προπτυχιακό κύκλο των σπουδών τους και τον μέσο όρο της βαθμολογίας τους σ' αυτά.

- 3) Ειδικά προσόντα, και συγκεκριμένα:

- πιστοποιημένη γνώση άλλων ξένων γλωσσών εκτός της αγγλικής
- κατοχή δεύτερου πτυχίου Α' ή Β' κύκλου σπουδών
- δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά συναφή με το αντικείμενο του ΠΜΣ
- συναφής επαγγελματική εμπειρία με πιστοποιημένες ώρες εργασίας.

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η ΣΕ καταρτίζει τον Πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος. Αφού έγκριθούν από τη Συνέλευση, τα τελικά αποτελέσματα των εισαγωγικών εξετάσεων ανακοινώνονται από τη Γραμματεία του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με ευθύνη της ΣΕ του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός/μίας ή περισσοτέρων φοιτητών/φοιτητριών, θα κληθούν αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες/επιλαχούσες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο Πρόγραμμα. Σε περίπτωση ισοβαθμίας γίνονται δεκτοί ισοβαθμούντες σε ποσοστό έως 10% επί του μέγιστου αριθμού εισακτέων στο πρόγραμμα.

Οι επιτυχόντες/ούσες θα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία απόφασης της Συνέλευσης.

### **3. Φοίτηση**

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις εβδομάδες εξετάσεων. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων/εργαστηρίων κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Μεταπτυχιακοί φοιτητές/φοιτήτριες που απουσιάζουν σε περισσότερες από δύο διαλέξεις, δεν μπορούν να κατοχυρώσουν φοίτηση στο μάθημα. Αργοπορία πέρα των 20' μετά την έναρξη του μαθήματος θεωρείται απουσία. Αν κάποιος φοιτητής /κάποια/ φοιτήτρια αποτύχει να κατοχυρώσει τουλάχιστον τρία μαθήματα στα δύο πρώτα εξάμηνα των σπουδών του/της, διαγράφεται οριστικά από το ΠΜΣ.

### **4. Εξετάσεις και αξιολόγηση μεταπτυχιακών φοιτητών**

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/φοιτητριών και η επίδοση τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με τελική εργασία ή με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή/και με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τον διδάσκοντα του κάθε μαθήματος. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10 (συμπεριλαμβανομένων και μισών βαθμών: 5.5, 6.5, κ.λπ.). Οι τελικές εργασίες των φοιτητών/φοιτητριών κατατίθενται εντός ενός μηνός από τη λήξη των μαθημάτων. Σε όσα μαθήματα προβλέπονται εργασίες, αυτές πρέπει να κατατίθενται εντός αυστηρά τηρουμένων προθεσμιών.

Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών κάθε φοιτητής/φοιτήτρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των μαθημάτων του ΠΜΣ (90 ECTS) και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία (30 ECTS), συγκεντρώνοντας έτσι εκατόν είκοσι (120) ECTS. Σε περίπτωση αποτυχίας τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου. Εάν φοιτητής/φοιτήτρια αποτύχει στην εξέταση περισσότερων από δύο μαθημάτων και στην επαναληπτική περίοδο του Σεπτεμβρίου, δεν ολοκληρώνει με επιτυχία το πρόγραμμα. Στην περίπτωση αυτή εξετάζεται, κατόπιν αιτήσεως του/της στη γραμματεία του προγράμματος, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος/ η υπέυθυνη της εξέτασης διδάσκων/διδάσκουσα.

### **5. Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ)**

Στο τέταρτο εξάμηνο του Προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου/της υποψήφιας, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων/ η προτεινόμενη επιβλέπουσα (αν δεν έχει ορισθεί ως επιβλέπων/ουσα του μεταπτυχιακού φοιτητή ήδη από την έναρξη των σπουδών του) και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, καθώς και βεβαίωση ότι ο φοιτητής/ η φοιτήτρια έχει εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του ΠΜΣ, ορίζεται τον επιβλέποντα/ την επιβλέπουσα της εργασίας και συγκροτεί τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας. Ένα εκ των μελών αυτής της επιτροπής είναι και ο επιβλέπων/ η επιβλέπουσα. Ο επιβλέπων/ η επιβλέπουσα της διπλωματικής εργασίας πρέπει να είναι καθηγητής/καθηγήτρια του τμήματος Φιλολογίας με συναφές προς το θέμα της εργασίας γνωστικό αντικείμενο. Μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής μπορούν να είναι μέλη ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ του τμήματος Φιλολογίας, καθηγητές άλλου τμήματος της ημεδαπής ή εξωτερικού, ή ερευνητές σε Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής ή του εξωτερικού.

Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο.

Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική, με υποχρεωτική μετάφραση στα ελληνικά.

#### ΤΕΧΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- Χρώμα εξωφύλλου: Λευκό
- Μέγεθος Σελίδας: A4
- Διάστιχο: 1,5
- Γραμματοσειρά: Times New Roman (εκτός αν συντρέχει σημαντικός ειδικός λόγος για την επιλογή άλλης γραμματοσειράς, η οποία, ωστόσο, πρέπει σε κάθε περίπτωση να είναι γραμματοσειρά Unicode)
- Μέγεθος Γραμματοσειράς: 12 στιγμές (υποσημειώσεις: 10 στιγμές)
- Έκταση: 50100 σελίδες ή 15.00035.000 λέξεις. Στα όρια αυτά συμπεριλαμβάνονται οι υποσημειώσεις, αλλά εξαιρούνται η βιβλιογραφία, οι βραχυγραφίες και τα τυχόν παραρτήματα (π.χ. σώματα δεδομένων, κείμενα, εικονογράφηση κ.λπ.).

Ο/Η εκάστοτε καθηγητής/καθηγήτρια οφείλει να παρακολουθεί συστηματικά τον φοιτητή/την φοιτήτρια κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας και να ενημερώνει τη ΣΕ για την πορεία της έρευνας του/ της. Αντίστοιχα ο φοιτητής/η φοιτήτρια οφείλει να διορθώνει την εργασία του σύμφωνα με τις υποδείξεις του καθηγητή/της καθηγήτριας. Η Διπλωματική Εργασία παραδίδεται σε τρία αντίγραφα (έντυπα ή ηλεκτρονικά). Για να εγκριθεί η εργασία ο φοιτητής/ η φοιτήτρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής. Η εξεταστική επιτροπή βαθμολογεί την εργασία μετά την υποστήριξη και καταθέτει τη βαθμολογία στη Γραμματεία του ΠΜΣ.

Η παρασιώπηση βιβλιογραφικών ή άλλων πηγών, όπως και οποιαδήποτε μορφή λογοκλοπής σε κάθε εργασία, συμπεριλαμβανομένης της διπλωματικής, συνεπάγεται απόρριψη. Σε ιδιαίτερα σοβαρές περιπτώσεις μπορεί να οδηγήσει στη διαγραφή του φοιτητή/της φοιτήτριας.

**Λογοκλοπή** θεωρείται η ηθελημένη ή αθέλητη αντιγραφή αυτολεξεί ή σε παράφραση τμημάτων κειμένου (ανεξαρτήτως μεγέθους) από οποιαδήποτε έντυπη (π.χ. άρθρα, βιβλία, εφημερίδες, περιοδικά, εργασίες άλλων φοιτητών/τριών) ή ηλεκτρονική πηγή χωρίς πλήρη βιβλιογραφική αναφορά στην πηγή απ' όπου έχουν αντληθεί. Λογοκλοπή επίσης θεωρείται η οποιαδήποτε παρέμβαση τρίτων στο περιεχόμενο ή τη δομή της εργασίας (χωρίς σχετική αναφορά) ή η ανάθεση της συγγραφής της εργασίας σε τρίτους. Η λογοκλοπή αποτελεί σοβαρό παράπτωμα ακαδημαϊκής δεοντολογίας και συνεπάγεται κυρώσεις, που, ανάλογα με τη σοβαρότητα του παραπτώματος, την οποία κρίνει η ΣΕ, μπορεί να κυμαίνονται από τον μηδενισμό της συγκεκριμένης εργασίας, την αποτυχία στο μάθημα, μέχρι και την οριστική διαγραφή του φοιτητή /της φοιτητήτριας από το μητρώο των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών του Τμήματος. Τα παραπάνω ισχύουν για εργασίες σε συγκεκριμένα μαθήματα και Διπλωματικές Εργασίες.

## 6. Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών

Στους φοιτητές/φοιτήτριες απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών μετά την επιτυχή ολοκλήρωση των υποχρεώσεων τους,. Για τον τελικό βαθμό του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών υπολογίζονται εξίσου ο βαθμός της διπλωματικής εργασίας (50%) και ο μέσος όρος των βαθμών των τριών (3) εξαμήνων (50%). Μετά την επιτυχή υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας, ο/η διπλωματούχος υποβάλλει αίτηση ορκωμοσίας στη Γραμματεία. Πριν από την καθομολόγηση κατατίθεται υποχρεωτικά η διπλωματική εργασία σε ηλεκτρονική μορφή (pdf), η οποία δεν επιδέχεται επεμβάσεις, στο ιδρυματικό αποθετήριο «Πέργαμος», σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου (22ας92016/Αρ. Κεντρικού πρωτ: 1617006790 και 29ης112016/Αρ. Κεντρικού πρωτ.: 1617011856). Τα δικαιώματα πρόσβασης ορίζονται από την Βεβαίωση/ Υπεύθυνη δήλωση που συμπληρώνει ο διπλωματούχος. Αντίτυπο σε ηλεκτρονική μορφή (CD ROM/pdf) κατατίθεται υποχρεωτικά στη Γραμματεία του Τμήματος και έντυπο αντίτυπο στη Βιβλιοθήκη της Φιλοσοφικής Σχολής. Η προσκόμιση των σχετικών βεβαιώσεων κατάθεσης (Βεβαίωση/Υπεύθυνη δήλωση, και Βεβαίωση κατάθεσης εντύπου) στη Γραμματεία του Τμήματος, αποτελεί προϋπόθεση για την καθομολόγηση. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι κάτοχοι Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος οφείλουν να αναφέρουν τη συναφή ιδιότητα τους στις δημοσιεύσεις που πραγματοποιούν επί του αντικειμένου της έρευνας τους (τούτο βεβαίως όπου προβλέπεται από το εκάστοτε επιστημονικό όργανο στο οποίο δημοσιεύεται η εργασία).

Μετά την επιτυχή υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας, στην οποία έχουν απαραιτήτως ληφθεί υπόψη οι παρατηρήσεις των εξεταστών/εξεταστριών, ο φοιτητής/η φοιτήτρια υποβάλλει αίτηση ορκωμοσίας στη Γραμματεία του Τμήματος Φιλολογίας και παραλαμβάνει τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος Φιλολογίας και σε χώρο του Τμήματος ή της Σχολής, παρουσία του Διευθυντή/της Διευθύντριας του ΠΜΣ ή του Αναπληρωτή του, του/της Προέδρου του Τμήματος ή του Αναπληρωτή /της Αναπληρωτριάς του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του/της Πρυτάνεως. Πιο συγκεκριμένα στο πλαίσιο του ΠΜΣ απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Γλωσσολογία».

## **7. Υποχρεώσεις και δικαιώματα μεταπτυχιακών φοιτητών**

1. Οι φοιτητές/φοιτήτριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές/φοιτήτριες του Α' κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές/στις φοιτήτριες με αναπηρία ή/ και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία. Προς τούτο μεριμνά η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία (ΦμεΑ) του ΕΚΠΑ, αποστολή της οποίας είναι η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης. Μερικές από τις βασικές ανάγκες ή απαιτήσεις των ΦμεΑ είναι: η πρόσβαση στη διαπροσωπική επικοινωνία με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, η πρόσβαση στις πανεπιστημιακές κτιριακές εγκαταστάσεις, η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό (έντυπο και ηλεκτρονικό), η πρόσβαση στον πίνακα και τις προβολές της αίθουσας διδασκαλίας, η πρόσβαση στη συγγραφή σημειώσεων, εργασιών και στις γραπτές εξετάσεις, η πρόσβαση στις πληροφορίες, το περιεχόμενο του διαδικτύου και τις εφαρμογές πληροφορικής (βλ. σχετικά <http://access.uoa.gr>).
2. Οι φοιτητές/φοιτήτριες καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.
3. Η Συνέλευση του Τμήματος Φιλολογίας, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακού φοιτητή/μεταπτυχιακής φοιτήτριας εάν:
  - υπερβεί το ανώτατο όριο απουσιών
  - έχει αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
  - υπερβεί τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
  - έχει παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
  - ο ίδιος ο φοιτητής/ η ίδια η φοιτήτρια αιτηθεί τη διαγραφή της (αυτοδίκαια),
  - υποπέσει σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (ν. 2121/1993) κατά τη συγγραφή των προβλεπομένων εργασιών,
4. Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/διδάσκουσας από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/μεταπτυχιακές φοιτήτριες στη σχετική πλατφόρμα (<https://survey.uoa.gr/portal/>). Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης όσον αφορά το σύνολο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος και των δραστηριοτήτων του θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης κάθε διδάσκοντος/διδάσκουσας θα του/της κοινοποιούνται.
5. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή/φοιτήτρια του οποίου/της οποίας ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).
7. Οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

6. Οι φοιτητές/φοιτήτριες έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν για ένα εξάμηνο κατά το δεύτερο έτος των σπουδών τους στο πρόγραμμα ανταλλαγής φοιτητών ERASMUS+, παρακολουθώντας εκεί ένα ή περισσότερα σεμινάρια και/ή διεξάγοντας σε πανεπιστήμιο του εξωτερικού την έρευνα για τη συγγραφή της διπλωματικής μεταπτυχιακής τους εργασίας.

## 8. Δείγμα γραπτών εξετάσεων

Οι εξετάσεις και οι συνεντεύξεις διενεργούνται με σκοπό να αξιολογηθούν οι βασικές γνώσεις των υποψηφίων στον ευρύτερο χώρο της γλωσσολογικής θεωρίας και των εφαρμογών της. Ως δείγμα της δομής της γραπτής εξέτασης, παρατίθεται η γραπτή εξέταση του έτους 2019.

### ΘΕΜΑΤΑ ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑΣ

1. Τύποι αλλομορφίας στην Ελληνική. Σχολιασμός βάσει παραδειγμάτων.
2. Γλωσσολόγος, πατροκτόνος, υδροθεραπεία, γεωλογία : Να παρουσιάσετε και να σχολιάσετε αναλυτικά τα θεωρητικά προβλήματα που ανακύπτουν από τη μορφολογική ανάλυση των παραπάνω τύπων.

### ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑΣ

1. Ποια είναι η κεντρική ιδέα της θεωρίας των Νεογραμματικών για τη γλωσσική μεταβολή και ποιο επίπεδο γλωσσικής ανάλυσης αφορά;
2. Υπό ποιες συνθήκες και σε ποιο κυρίως τομέα του γλωσσικού συστήματος εκδηλώνεται σε μεγαλύτερη έκταση και πιο άμεσα ο δανεισμός;

### ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

#### 1. Υποχρεωτικό

Δώστε τη δομή/παραγωγή της παρακάτω πρότασης (πλήρης δομή):

Οι πελάτες από την επαρχία ρωτούν συνέχεια πότε θα έρθουν τα βιβλία που έχουν παραγγείλει

2. 10 Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής (4 μονάδες, κάθε σωστή απάντηση 0.4)

## 9. Αξιολόγηση του ΠΜΣ

Η αξιολόγηση του ΜΔΕ είναι διαρκής έτσι ώστε τα συμπεράσματα να αξιοποιούνται για τη βελτίωση του πρόγραμμα σπουδών. Ενδιάμεσες αξιολογήσεις γίνονται κάθε εξάμηνο με συναντήσεις των διδασκόντων/διδασκουσών και μία συνολική συζήτηση στη συνεδρίαση της ΣΕ, ενώ πραγματοποιείται και τελική αξιολόγηση με την ολοκλήρωσή του προγράμματος στο τέλος της διετίας. Η αξιολόγηση αφορά:

- τα μέλη της ΣΕ με βάση την έκθεση μετά από μελέτη των αξιολογήσεων του προγράμματος από τους/τις φοιτητές/τριες στο τέλος κάθε διετίας.
- τους διδάσκοντες /τις διδάσκουσες στο ΠΜΣ οι οποίοι/ες (α) αξιολογούν τους φοιτητές/φοιτήτριες του μαθήματός τους, με τη συμπλήρωση ειδικού ερωτηματολογίου το οποίο κατατίθεται στη Γραμματεία και (β) συνέρχονται μια φορά στη διάρκεια του εξαμήνου και διεξάγεται συζήτηση βάση των σχολίων των φοιτητών/τριών και των δικών τους εντυπώσεων, προτάσεων κ.λπ.
- τους φοιτητές/τριες οι οποίοι με τη συμπλήρωση ειδικών ερωτηματολογίων αξιολογούν: 1) κάθε μάθημα στο τέλος του εξαμήνου, 2) το πρόγραμμα στο σύνολό του μετά την ολοκλήρωσή του.

<b>Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα «ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ»</b>			
<b>2019-2020</b>			
	Τίτλος μαθήματος	Διδάσκων/ουσα	Μονάδες
<b>A' εξάμηνο</b>			
1	Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας	Σ. Βαρλοκώστα, Α. Λέγγερης	10
2	Πραγματολογία ή Φωνητική - Φωνολογία	Σ. Μπέλλα Α. Λέγγερης	10
3	Ζητήματα κειμενικής ανάλυσης I	Δ. Γούτσος	10
<b>B' εξάμηνο</b>			
4	Μορφολογία	Β. Σπυρόπουλος	
5	Σύνταξη	Β. Σπυρόπουλος	
Επιλογή 1 από τα παρακάτω			
5	Ιστορικοσυγκριτική γλωσσολογία: Θεωρία-μεθοδολογία	Ν. Παντελίδης	10
7	Γραμματισμός: επικοινωνία στο συνεχές προφορικό - γραπτού λόγου	Ε. Ιντζίδης	10
<b>Γ' εξάμηνο</b>			
8	Θέματα κοινωνιογλωσσολογίας	Μ. Κακριδή	10
9	Ζητήματα κειμενικής ανάλυσης II	Σ. Κουτσουλέλου	10
10	Γνωσιακή γλωσσολογία	Ε. Παναρέτου	10
<b>Δ' εξάμηνο</b>			
Συγγραφή ΔΕ 30			

## ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΔΕ

### Μεθοδολογία Επιστημονικής Έρευνας

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται οι βασικές μεθοδολογικές αρχές για τον σχεδιασμό έρευνας. Στο πρώτο μέρος θα συζητηθούν τα είδη και τα στάδια επιστημονικής έρευνας, τα κριτήρια και η διαδικασία επιλογής του ερευνητικού προβλήματος, η διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων και ερευνητικών υποθέσεων, τα είδη και η επιλογή μεθοδολογίας, η επιλογή των υποκειμένων της έρευνας, τα μέσα και η διαδικασία συλλογής δεδομένων καθώς και η συγγραφή της ερευνητικής μελέτης. Στο δεύτερο μέρος θα συζητηθούν οι βασικές έννοιες της στατιστικής, έννοιες δείγματος και στατιστικού πληθυσμού, μέθοδοι τυχαίας και μη τυχαίας δειγματοληψίας, περιγραφική στατιστική, μελέτη και παρουσίαση δεδομένων, επαγγελματική στατιστική, έλεγχος υποθέσεων, παραμετρικά τεστ (t-test, ANOVA, έλεγχος πολλαπλών συγκρίσεων), στατιστικό κριτήριο X<sup>2</sup>, ανάλυση συσχέτισης και πολλαπλή παλινδρόμηση. Θα γίνει εφαρμογή όλων των παραπάνω στο SPSS.

## **Πραγματολογία**

Η Πραγματολογία ασχολείται με τη χρήση της γλώσσας σε πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας και με τους τρόπους με τους οποίους οι επικοινωνιακές προθέσεις του χρήστη της γλώσσας και το περικείμενο διεπιδρούν για την παραγωγή σημασίας. Μετά από μια σύντομη εισαγωγή στις βασικές έννοιες της Πραγματολογίας το μάθημα επικεντρώνεται στην εις βάθος μελέτη: α) της επικοινωνιακής δυναμικής των γλωσσικών πράξεων και στις διαφοροποιήσεις που οι γλωσσικές πράξεις παρουσιάζουν στις διαφορετικές γλωσσικές κοινότητες, β) του φαινομένου της γλωσσικής ευγένειας/ αγένειας.

## **Σύνταξη**

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στη θεωρητική ανάλυση του επιπέδου της σύνταξης. Παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο δομούνται και παράγονται οι φράσεις και οι προτάσεις μιας φυσικής γλώσσας και εμβαθύνει στη μεθοδολογία ανάλυσης συντακτικών φαινομένων. Πραγματεύεται θέματα όπως η φραστική δομή, η πτώση, οι λειτουργικές κατηγορίες και η χαρτογραφία τους, η μετακίνηση και οι περιορισμοί της και η αναφορική δέσμευση. Βασικό πρότυπο περιγραφής αποτελεί η Θεωρία των Αρχών και Παραμέτρων (Principles & Parameters Theory; Chomsky 1981 κ.εξ.) μέσα από την τελευταία διατύπωση του προτύπου της Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμευσης (Government & Binding; Chomsky & Lasnik 1993) καθώς και τις σύγχρονες εξελίξεις του στο Μινιμαλιστικό Πρόγραμμα (Minimalist Program; Chomsky 1993, 1995 κ.εξ.).

## **Ζητήματα κειμενικής ανάλυσης I**

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η ανάδειξη πτυχών της οργάνωσης του κειμένου με αφετηρία διάφορες κειμενικές θεωρίες. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις τρόπους ερμηνείας, κατάκτησης και διδασκαλίας του κειμένου. Γίνεται αναφορά σε ένα ευρύ φάσμα θεωριών και προτύπων ανάλυσης των κειμένων σε σχέση με ποικίλα κειμενικά είδη, αφηγηματικά και μη αφηγηματικά (επιχειρηματολογικά, διαδικαστικά, παραινετικά κ.λπ.) με στόχο να μελετηθούν οι κειμενικές σχέσεις και ενδείξεις. Σταθερή παράμετρος του μαθήματος είναι η σύνδεση των θεωριών και προτύπων ανάλυσης με την αναλυτική πράξη, ενώ παρουσιάζονται με εισαγωγικό τρόπο σύγχρονες προσεγγίσεις όπως η χρήση σωμάτων κειμένων, η Κριτική Ανάλυση Λόγου κ.ά.

## **Μορφολογία**

Η μορφολογία πραγματεύεται τον τρόπο με τον οποίο δομούνται και κατά συνέπεια αναλύονται οι λέξεις μιας φυσικής γλώσσας. Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των θεωρητικών και μεθοδολογικών εργαλείων που απαιτούνται για την ανάλυση της λεξικής δομής. Τα θέματα που εξετάζονται είναι τα εξής: (α) ορισμός της λέξης και των συστατικών της στοιχείων, (β) ορισμός της μονάδας του μορφήματος, (γ) λεξική δομή, δηλ. ο τρόπος με τον οποίο δομούνται τα συστατικά της λέξης, (δ) είδη μορφολογικών σχηματιστικών, (ε) μορφολογική τυπολογία, (στ) μορφολογικά φαινόμενα και διαδικασίες, (ζ) μορφοσύνταξη, δηλ. η διεπαφή σύνταξης και μορφολογίας, (η) μορφοφωνολογία, δηλ. η διεπαφή μορφολογίας και φωνολογίας, (θ) θεωρητικές προσεγγίσεις και μοντέλα ανάλυσης της λεξικής δομής με έμφαση στα

μοντέλα πραγμάτωσης (realizational morphology) και (ι) η θέση της μορφολογίας στην αρχιτεκτονική του γλωσσικού συστήματος.

### **Φωνητική -Φωνολογία**

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στη Φωνητική και στη Φωνολογία. Παρουσιάζονται η ανατομία, η φυσιολογία, τα ακουστικά χαρακτηριστικά και η αντιληπτική διάσταση της ανθρώπινης ομιλίας, καθώς επίσης και οι φθόγγοι και η τυπολογία των φθογγικών συστημάτων των γλωσσών μέσα από την καταγραφή τους στο Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η οργάνωση των φθόγγων σε σύστημα και οι διάφορες φωνολογικές διεργασίες σε τεμαχιακό και υπερτεμαχιακό επίπεδο. Έτσι ορίζονται βασικές έννοιες, όπως φώνημα, αλλόφωνο, πραγμάτωση και τα διαφοροποιητικά χαρακτηριστικά των φθόγγων, παρουσιάζονται βασικοί φωνολογικοί κανόνες όπως η αποβολή, η επένθεση, η αφομοίωση, η ανομοίωση, καθώς επίσης και η προσωδιακή ιεραρχία και τα φωνολογικά συστατικά, όπως η συλλαβή, η φωνολογική λέξη και φράση, η επιτονική φράση, και περιγράφονται μια σειρά από φωνολογικά φαινόμενα όπως ο τόνος, η μελωδία, η επιτόνιση, η φωνηντική αρμονία, κ.λπ. Μέσα από την πραγμάτευση αυτών των φαινομένων/διεργασιών παρέχεται και μια εισαγωγή στις διάφορες φωνολογικές θεωρίες/προσεγγίσεις όπως η Λεξική Φωνολογία, η Αυτοτεμαχιακή Φωνολογία, η Προσωδιακή Φωνολογία, η Μετρική Φωνολογία, η Θεωρία του Βέλτιστου, κ.λπ.

### **Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία: Θεωρία-Μεθοδολογία**

Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι θεωρητικές αρχές στις οποίες βασίζεται και η μεθοδολογία η οποία ακολουθείται στην ιστορικοσυγκριτική γλωσσολογική έρευνα. Συγκεκριμένα εξετάζονται τα εξής θέματα: Η συγκριτική μέθοδος: αντιστοιχίες, μοντέλα γενετικής συγγένειας γλωσσών, γενετική κατάταξη γλωσσών. Η επανασύνθεση (ή «αποκατάσταση»): Εσωτερική και εξωτερική επανασύνθεση, επανασύνθεση δε διάφορα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης. Τα όρια της μεθόδου της επανασύνθεσης, το ζήτημα του «ρεαλισμού» στην επανασύνθεση. Η διάχυση και εξάπλωση γλωσσικών νεωτερισμών. Διαλεκτική διάσπαση και διάσπαση σε επιμέρους γλώσσες. Η σχέση γλωσσικής τυπολογίας και επανασύνθεσης. Ποσοτικές μέθοδοι στην Ιστορικοσυγκριτική Γλωσσολογία (Lexicostatistics και Glottochronology). Μακρινή γλωσσική συγγένεια (distant genetic relationship). Σχέση «χωρικής διάχυσης» (areal diffusion) και γενετικής συγγένειας θεμελιωμένης στη συγκριτική μέθοδο (βλ. π.χ. Dixon και Aikhenvald 2001).

### **Γραμματισμός: επικοινωνία στο συνεχές προφορικού - γραπτού λόγου**

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των ειδών Γραμματισμού μέσω της μελέτης της γλώσσας ως κοινωνικής πρακτικής και ως κοινωνικής διαδικασίας καθώς επίσης και η διερεύνηση γλωσσολογικών θεωριών στις εφαρμογές γραμματισμού τόσο στην τυπική όσο και στη μη-τυπική εκπαίδευση (Γλωσσική Αγωγή). Οι Νέες Σπουδές Γραμματισμού συνδέουν διεπιστημονικά τομείς της Γλωσσολογίας (Θεωρία των Κειμενικών Ειδών, Συστημική Λειτουργική Γραμματική, Κριτική Ανάλυση Λόγου, Πραγματολογία, Γλωσσική Αγωγή, Ιστορία της Γλώσσας, Γλωσσική Πολιτική) με τις Επιστήμες της Αγωγής (Ενιαία Ενδεκάχρονη Υποχρεωτική Εκπαίδευση, Εκπαίδευση Ενηλίκων), την Κοινωνιολογία της Γνώσης και του Πολιτισμικού Κεφαλαίου, την Πολιτική Θεωρία για την Ιδιότητα του Πολίτη [Citizenship Studies]

## **Θέματα κοινωνιογλωσσολογίας**

Το σεμινάριο έχει σκοπό να εμβαθύνει τον προβληματισμό σε θέματα κοινωνιογλωσσολογίας που αποτελούν κομβικά σημεία στη θεωρία και την πράξη του κλάδου, ενώ θα δοθεί έμφαση και σε μεθοδολογικά ζητήματα που προκύπτουν στην ερευνητική πρακτική. Μέσα από τη συζήτηση συγκεκριμένων κοινωνιογλωσσικών ερευνών, ελληνικών και ξένων (π.χ. για γλώσσα και φύλο, γλώσσα των νέων, εθνική ταυτότητα, στάσεις), θα συζητηθεί η θέση και ο ρόλος της κοινωνιογλωσσολογίας στη γλωσσολογική θεωρία, στο μακρό και στο μικροεπίπεδο, καθώς και η σημερινή δυναμική του κλάδου. Θα παρουσιαστούν συγκεκριμένα ζητήματα μεθοδολογίας, με τις πρακτικές τους δυσκολίες, και θα τεθούν ερωτήματα ηθικής τάξης, σχετικά με τον ρόλο του γλωσσολόγου απέναντι στο υλικό του και στην κοινότητα από την οποία το αντλεί. Στον βαθμό που ορισμένα από τα θέματα αυτά έχουν θιγεί και σε προπτυχιακά μαθήματα, η έμφαση θα δοθεί σε λιγότερο γνωστές, επιστημολογικές κυρίως πτυχές τους, καθώς και σε ζητήματα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω έρευνας ή να έχουν εφαρμογή στην εκπαίδευση (ζητήματα γραμματισμού, διγλωσσίας/πολυγλωσσίας) κ.ά.

## **Ζητήματα κειμενικής ανάλυσης II**

### **Γνωσιακή γλωσσολογία**

Στόχος του σεμιναρίου είναι η εμβάθυνση σε επιμέρους θέματα και θεωρίες που συνδέονται με τη γνωσιακή προσέγγιση των γλωσσικών φαινομένων.